

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 9 maja 2018 r.

Pozycja 74

POSTANOWIENIE z dnia 14 listopada 2017 r. Sygn. akt Ts 148/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Małgorzata Pyziak-Szafnicka,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.J. w sprawie zgodności:

art. 77 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064, ze zm.) z art. 79 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 i art. 2 oraz z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej z 14 lipca 2017 r., sporządzonej przez pełnomocnika z wyboru, skarżący zakwestionował zgodność art. 77 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064; dalej: ustawa o TK) z art. 79 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 i art. 2 oraz z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującym stanem faktycznym.

Postanowieniem z 3 lutego 2016 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej wniesionej przez skarżącego.

Przedmiotem skargi był art. 118 § 5 w związku z art. 118 § 6 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.; dalej: k.p.c.) w związku z art. 20 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.), który zdaniem skarżącego narusza art. 45 ust. 1, art. 79 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 10 ust. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny, uzasadniając odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, w pierwszej kolejności stwierdził, że pełnomocnik skarżącego został ustanowiony z urzędu w celu zakwestionowania konstytucyjności art. 118 § 5 k.p.c. i nie był upoważniony do rozszerzenia przedmiotu kontroli, czyli do zaskarżenia art. 118 § 6 k.p.c. w związku z art. 20 ustawy o TK z 1997 r. W odniesieniu do zaskarżonego art. 118 § 5 k.p.c. Trybunał uznał, że przepis ten nie był podstawą ostatecznego orzeczenia, bowiem opinia pełnomocnika

z urzędu o braku podstaw do wniesienia skargi konstytucyjnej nie może być uznana za orzeczenie, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji.

2. W niniejszej sprawie skarżący kieruje zarzuty wobec treści całego art. 77 ustawy o TK, wskazując na brak procedury odwoławczej, co uniemożliwia wniesienie środka zaskarżenia na postanowienie wydane w ramach wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej.

Skarżący twierdzi, że „skutkiem pozostawienia bez rozpoznania skargi konstytucyjnej jest pozbawienie go prawa do skargi konstytucyjnej” wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji.

3. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 28 września 2017 r. pełnomocnik skarżącego został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej polegającego m.in. na dokładnym wyjaśnieniu, w jaki sposób zaskarżony przepis narusza prawa podmiotowe wynikające ze wskazanych w *petitum* skargi konstytucyjnej wzorców kontroli oraz uzasadnieniu konieczności wydania orzeczenia w odniesieniu do zaskarżonego przepisu, który utracił moc obowiązującą.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Warunkiem skuteczności skargi konstytucyjnej jest spełnienie wymagań wynikających z Konstytucji oraz ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK).

Obowiązki skarżącego związane z wniesieniem skargi konstytucyjnej określa art. 53 u.o.t.p. TK. Przede wszystkim skarżący jest zobligowany do określenia przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub inny organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji, następnie wskazania konstytucyjnych wolności lub praw, które zostały naruszone, czemu towarzyszyć musi także wyjaśnienie sposobu tego naruszenia.

2. Skarżący, kwestionując nieobowiązujący już art. 77 ustawy o TK wskazał na naruszenie prawa do rozpoznania skargi konstytucyjnej (art. 79 ust. 1 Konstytucji) w kontekście art. 45 ust. 1 i art. 2 Konstytucji oraz prawa do rzetelnej procedury sądowej (art. 45 ust. 1 Konstytucji) w kontekście art. 2 Konstytucji.

Skarżący, pomimo wezwania do usunięcia braków formalnych, odniósł się do wskazanych w *petitum* skargi konstytucyjnej wzorców kontroli w sposób lakoniczny i nie przedstawił argumentów ani dowodów na poparcie zarzutu ich naruszenia.

3. Głównym zarzutem stawianym przez skarżącego wobec art. 77 ustawy o TK jest brak możliwości wniesienia środka odwoławczego od postanowienia o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Zaskarżony przepis zawiera pięć ustępów i określa procedurę wstępnej kontroli wniosków oraz skarg konstytucyjnych.

Z uzasadnienia niniejszej skargi wynika, że skarżący nie kwestionuje samej treści art. 77 ustawy o TK, ale brak elementu określonej w nim procedury, przy czym nie wskazał, która jednostka redakcyjna wymaga niezbędnego uzupełnienia z punktu widzenia ochrony praw lub wolności konstytucyjnych. Taki sposób sformułowania zarzutu jednoznacznie wskazuje na kwestionowanie zaniechania ustawodawczego, które nie podlega badaniu konstytucyjności przez Trybunał i stanowi podstawę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

4. W odniesieniu do wskazanych w skardze konstytucyjnej wzorców kontroli Trybunał stwierdza, że skarżący pomimo wezwania sędziego Trybunału Konstytucyjnego nie wyjaśnił, w jaki sposób zaskarżony przepis narusza prawa podmiotowe wynikające ze wskazanych w *petitum* skargi konstytucyjnej wzorców kontroli.

Skarżący nie wykazał, w jaki sposób ustanowione w art. 79 ust. 1 Konstytucji prawo do wniesienia skargi konstytucyjnej do Trybunału Konstytucyjnego zostało naruszone w sytuacji, gdy skarga stanowiła już przedmiot postępowania w ramach wstępnej kontroli skarg konstytucyjnych.

Natomiast z art. 45 ust. 1 Konstytucji skarżący wywodzi prawo do rzetelnej procedury sądowej, przy czym naruszenie tego prawa uzasadnia brakiem możliwości wniesienia środka zaskarżenia na postanowienie wydane w ramach wstępnej kontroli skarg konstytucyjnych.

Ze stanu faktycznego sprawy wynika, że skarga wniesiona przez skarżącego została rozpatrzona przez Trybunał w ramach procedury wstępnej kontroli skarg konstytucyjnych i zostało wydane orzeczenie. Natomiast uzasadnienie zarzutu zawartego w skardze dotyczy innego zagadnienia niż to, o którym mowa w art. 45 ust. 1 Konstytucji, ponieważ odnosi się do jednoinstancyjności procedury rozpatrywania skarg konstytucyjnych w ramach ich wstępnej kontroli.

5. Mimo wezwania sędziego Trybunału Konstytucyjnego skarżący nie uzasadnił, w piśmie uzupełniającym braki formalne, konieczności wydania orzeczenia w odniesieniu do kwestionowanego przepisu, który utracił moc obowiązującą.

6. Trybunał zwraca również uwagę, że ze względu na brak ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie, nie została wyczerpana droga prawna, stanowiąca niezbędny warunek wniesienia skargi konstytucyjnej. Skarżący nie przedstawił bowiem ostatecznego orzeczenia wydanego na podstawie przepisu, który uniemożliwił mu wniesienie środka zaskarżenia.

Trybunał stoi na stanowisku, że kwestionując brak podstawy prawnej do wniesienia środka zaskarżenia, ze względów proceduralnych, należy taki środek wnieść i dopiero odmowa jego wniesienia stanowi ostateczne rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK. Kwestia ta została obszernie omówiona w wydanym w pełnym składzie postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego z 10 marca 2015 r. (sygn. SK 65/13, OTK ZU nr 3/A/2015, poz. 35). Trybunał wyjaśnił w nim, że warunkiem wniesienia skargi konstytucyjnej na przepis, który nie przewiduje środka zaskarżenia, jest wniesienie zażalenia i uzyskanie orzeczenia odrzucającego ten środek. Trybunał stwierdził, że „(...) rezygnując z wniesienia zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji skarżący jednocześnie pozbawili się legitymacji do zainicjowania kontroli konstytucyjnej kwestionowanego przepisu”.

7. Pomimo wniesienia pisma procesowego zawierającego dodatkową argumentację skarżący nie uzupełnił w skuteczny sposób braków formalnych skargi konstytucyjnej. W takiej sytuacji Trybunał, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK, odmawia nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Mając powyższe na względzie, Trybunał postanowił jak w sentencji.